

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **P. K.**, zastoupeného Ing. J. K. jako obecným zmocněncem, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2011, č. j. OSV/93/ 2011/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, ze dne 16. 9. 2011, č. j. 60 Ad 9/2011 – 53,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Stěžovateli se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Usnesení krajského soudu

V záhlaví uvedeným usnesením zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, žádost žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů.

Soud dospěl k závěru, že žalobci není k ochraně jeho práv třeba ustanovit jiného zástupce z řad advokátů, neboť u žalobce shledal předpoklady k tomu, aby v řízení před soudem jednal sám, resp. prostřednictvím zvoleného zmocněnce. K tomuto závěru soud vedla nejen povaha projednávané věci, kterou soud neshledal skutkově či právně nadmíru obtížnou, ale především způsobilost žalobce před soudem samostatně vystupovat k ochraně svých práv. Žalobce je aktivní, počíná si procesně zdatně a reaguje na poučení soudů. Žalobu doplnil tak, že je projednatelná a obsahuje nejen vylíčení rozhodných skutkových

okolností případu, ale také označení rozporu s příslušnými právními předpisy, tedy tvrzenou nezákonnost napadeného rozhodnutí. V žalobě a jejím doplnění žalobce užívá právní pojmy, k ochraně svých práv dokázal navrhnout i takový výjimečný institut, jakým je přiznání odkladného účinku. Využívá procesních práv, která mu soudní řád správní přiznává, včetně práva na zvolení jiné fyzické osoby zástupcem.

Co se týká obecného zmocněnce, tento je otcem žalobce, dle užívaného titulu je vysokoškolsky vzdělaný, se soudem komunikuje elektronicky s ověřeným elektronickým podpisem dle zvláštního zákona. Písemnosti určené žalobci přebírá, na výzvy soudu reaguje ve stanovených lhůtách. Pokud má důvod, žádá o odročení jednání s ohledem na jím předpokládaný procesní postup soudu. Žalobce zastupoval již před prvoinstančním správním orgánem.

Soud také nepřehlédl, že minimálně v roce 2009 byl žalobce studentem prezenčního studia na právnické fakultě. Tato okolnost jen posílila přesvědčení soudu o tom, že ustanovení zástupce z řad advokátů v této fázi řízení, kdy byla podána perfektní žaloba, navíc v situaci, kdy si žalobce sám zvolil zástupce k ochraně svých práv, není třeba.

Soud vzal nakonec v úvahu také § 36 odst. 7 s. ř. s., podle kterého může mít účastník v téže věci jen jednoho zástupce.

II.
Kasační stížnost

Usnesení krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. Nesouhlasí s rozhodnutím prvoinstančního správního soudu, že zmocněnec, který jej zastupuje, je schopný kvalifikovaně hájit jeho zájmy. Zastupování obecným zmocněncem je časově omezeno; navíc je stěžovatel toho názoru, že bez právnické kvalifikace nelze předpokládat, že by mohl obecný zmocněnec odborně – jak po stránce procesní, tak i věcné – hájit jeho oprávněné zájmy. Zachování stávajícího zastoupení tak podle něj zvyšuje riziko jeho procesního neúspěchu.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

III.
Relevantní právní úprava

Podle § 28 odst. 1 o. s. ř. udělí účastník zástupci, jejž si zvolil, písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony.

Podle § 28 odst. 2 o. s. ř. jsou odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.

Podle § 28 odst. 3 o. s. ř. zvolí-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci.

Podle § 28 odst. 6 o. s. ř. nevyplývá-li z plné moci něco jiného, plná moc zaniká dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo skončeno řízení, pro něž byla udělena.

Podle § 35 odst. 6 s. ř. s. se může účastník dát zastoupit také fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Soud takové zastoupení usnesením nepřipustí, není-li taková osoba zřejmě způsobilá k řádnému zastupování nebo zastupuje v různých věcech opětovně.

Podle § 35 odst. 7 s. ř. s. může mít účastník v téže věci jen jednoho zástupce. Zástupce musí jednat osobně, nestanoví-li tak zvláštní zákon výslovně jinak.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může předseda senátu usnesením ustanovit zástupce navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv.

IV.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel napadá usnesení krajského soudu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Tuto vadu Nejvyšší správní soud v rozhodnutí krajského soudu neshledal.

Jako odůvodněný a podložený posoudil Nejvyšší správní soud závěr krajského soudu o tom, že ustanovení zástupce z řad advokátů není v daném případě k ochraně stěžovatelových práv třeba (podmínka § 35 odst. 8 s. ř. s.). Rovněž Nejvyšší správní soud je toho názoru, že věc není skutkově ani právně nadmíru obtížná, jakož i že stěžovatel i jeho zástupce prokázali svou schopnost v řízení před soudem aktivně a cíleně vystupovat a účinně zde hájit stěžovatelova práva. Rozhodovací důvody krajského soudu tedy zcela jistě obstojí; navíc stěžovatel v kasační stížnosti tyto důvody žádným konkrétním způsobem nezpochybnil.

Nejvyšší správní soud se s krajským soudem rozchází pouze v důrazech na jednotlivé důvody zamítnutí návrhu. Zatímco krajský soud vzal za rozhodující zejména to, že věc není složitá, resp. to že jak stěžovatel, tak i jeho zástupce jsou způsobilí v řízení vystupovat ve svých procesních rolích, dle názoru Nejvyššího správního soudu tkví hlavní důvod neakceptovatelnosti stěžovatelovu návrhu v existujícím právním zastoupení.

Udělením plné moci vznikl mezi stěžovatelem a jeho zástupcem soukromoprávní vztah (srov. § 31 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku), jehož obsahem je

zmocnění obecného zmocněnce Ing. J. K., bytem N. B., D. 562, k tomu, aby stěžovatele v řízení před krajským soudem zastupoval.

Dožaduje-li se stěžovatel za této situace jakési „záměny“ svého zvoleného zástupce za zástupce ustanoveného soudem, není takový postup dle názoru Nejvyššího správního soudu možný, neboť jej právní úprava fakticky vylučuje.

Předně § 35 odst. 8 s. ř. s. implicitně předpokládá, že ten, komu je zástupce soudem ustanovován, zástupce *nemá*. Jelikož odvolání plné moci stěžovatelem nebo její výpověď Ing. Kučerou nebyly soudu oznámeny, je nutno vycházet z toho, že právní vztah předmětnou plnou mocí založený i nadále trvá, a podmínka § 35 odst. 8 tudíž není splněna.

Žádné zákonné ustanovení pak nedává soudu pravomoc jakkoli ingerovat do již existujícího vztahu mezi obecným zmocněncem a účastníkem řízení, resp. – jak se v projednávané věci dožaduje stěžovatel – „nahradit“ udělenou plnou moc usnesením o ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s. Jak vyplývá z § 35 odst. 7 s. ř. s., může mít účastník v téže věci jen jednoho zástupce, a ani ustanovení jiného (dalšího) zástupce soudem proto nepřipadá v úvahu. Je to tedy zejména existence platného zastoupení obecným zmocněncem, které podle názoru Nejvyššího správního soudu představuje hlavní překážku kladnému rozhodnutí o stěžovatelově návrhu. Riziko procesního úspěchu či neúspěchu – má-li se odvíjet od odbornosti stěžovatelova zástupce – leží tudíž plně v rukou stěžovatele samého. (K dané otázce srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2009, č. j. 3 Ads 21/2009 - 37, www.nssoud.cz.)

Nicméně, výše popsaný rozdíl v akcentech na důvody zamítnutí návrhu nemění nic na správnosti rozhodnutí krajského soudu jako takového, a důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto není naplněn.

V.
Závěr

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci, netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a proto kasační stížnost zamítl v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

VI.
Náklady řízení

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 21. března 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu